

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.05.1992, sp. zn. 1 Cao 58/92, ECLI:CZ:NS:1992:1.CAO.58.1992.1

Číslo: 17/1993

Právní věta: Nevznikl-li nárok na důchod z individuálního důchodového pojištění podle vyhlášky č.117/1955 Ú.l., poskytovaného podle ustanovení § 33 odst. 4 zákona č.87/1991 Sb. a podle ustanovení vyhlášky č.222/1991 Sb., ale šlo např. o důchod z penzijního nadlepení podle vládního nařízení č.18/1954 Sb. (jež bylo zrušeno ustanovením § 173 bod 8. zákona č.121/1975 Sb.), nedopadá tu ustanovení § 33 odst. 4 zákona č.87/1991 Sb. a ustanovení vyhlášky č.222/1991 Sb.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 29.05.1992

Spisová značka: 1 Cao 58/92

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 3-4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 87/1991 Sb. § 33 222/1991 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Navrhovatel je poživitelem starobního důchodu. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 10. 1991 byla zamítnuta žádost navrhovatele o přiznání nároku z penzijního nadlepení podle zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích.

V opravném prostředku proti uvedenému rozhodnutí navrhovatel namítal, že penzijní nadlepení, na které si platil od roku 1937 do roku 1952, bylo v roce 1954 změněno na důchodové připojištění, a proto trval na přiznání nároku podle výměru Státního úřadu důchodového zabezpečení v Praze ze dne 8.8.1954, které nebyl nikdy zrušen.

Městský soud v Praze opravnému prostředku navrhovatele nevyhověl a přezkoumávané rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení potvrdil. Ve svém rozhodnutí vycházel především z výpovědi navrhovatele jako účastníka řízení a z písemného vyjádření uvedeného orgánu ze dne 26.11.1991, obsahujícího údaje z dávkového spisu navrhovatele. Ve shodě s přezkoumávaným rozhodnutím dospěl k závěru, že podle ustanovení § 33 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, a vyhlášky č. 222/1991 Sb., kterou se upravuje způsob náhrad osobám, kterým byly zkráceny nároky z individuálního důchodového připojištění podle vyhlášky č. 117/1955 Úředního listu, lze náhradu za zkrácené nároky poskytnout pouze osobám, které pobírají důchod z individuálního připojištění. Z dávkového spisu, vedeného u České správy sociálního zabezpečení, a z

výpovědi navrhovatele však bylo zjištěno, že v případě navrhovatele nejde o důchod z individuálního důchodového připojištění, ale o nárok z penzijního nadlepení, které navrhovateli, jak vyplývá z výměru bývalého Státního úřadu důchodového zabezpečení v Praze ze dne 8. 8. 1954, zaručoval Penzijní ústav n. p. Š. z. Praha. Na toto penzijní nadlepení se zákon č. 87/1991 Sb. nevztahuje a ani žádný jiný právní předpis upravující nárok navrhovatele na zaplacení částek vyplývajících z penzijního nadlepení v současné době neexistuje. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení je proto v souladu s platnou právní úpravou a muselo být soudem potvrzeno.

V odvolání proti usnesení soudu prvního stupně navrhovatel opakoval své již uvedené námitky. K ustanovením § 173 bod 8 zákona č. 121/1975 Sb., kterým bylo zrušeno vládní nařízení č. 18/1954 Sb., uváděl, že toto zákonné ustanovení nemůže být považováno za platně právní předpis, a dovolával se Ústavy ČSFR. Dále uváděl, že penzijní nadlepení bylo v roce 1954 zrušeno a změněno na důchodové připojištění, což je patrné i z výměru bývalého Státního úřadu důchodového zabezpečení v Praze ze dne 8. 8. 1954. Požadoval, aby byla uznána a potvrzena platnost tohoto výměru a aby České správě sociálního zabezpečení bylo uloženo neprodleně mu vyplácet částku 209 Kčs měsíčně.

Nejvyšší soud České republiky svým usnesením potvrdil usnesení soudu prvního stupně a o náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl tak, že na ně žádný z účastníků řízení nemá právo.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 1 a § 2 vyhlášky předsedy bývalé Státní komise důchodového zabezpečení ze dne 7. 7. 1954 č. 156/1954 Úředního listu mohli být připojištěni podle podmínek této vyhlášky účastníci dosavadního penzijního nadlepení, kteří v den podání přihlášky nepožívali starobní (invalidní) důchod z národního pojištění. Připojištění podle těchto podmínek prováděl bývalý Státní úřad důchodového zabezpečení na podkladě přihlášky. Přihlášku k připojištění bylo nutno podat nejpozději do 30. 9. 1954 u bývalého Státního úřadu důchodového zabezpečení nebo u zařízení dosavadního penzijního nadlepení. O přijetí přihlášky byl účastník dosavadního penzijního nadlepení vyrozuměn. Za přihlášené k připojištění se považovali i ti účastníci dosavadního penzijního nadlepení, kteří zaplatili do 30. 9. 1954 pojistné alespoň za jeden měsíc. Příspěvky placené na pokračování v členství v době od 1. ledna 1953 do 30. června 1954 se považovaly za pojistné a zhodnotily se podle příslušné sazby pojistného. Připojištění začínalo prvním dnem měsíce, ve kterém bylo zaplacené první pojistné, nejdříve však dnem 1. července 1954. Podle ustanovení § 3 této vyhlášky musila být sdělení a prohlášení ve věcech pojištění učiněna písemně; jinak jsou právně neúčinná. Důchodové připojištění pak upravovala vyhláška předsedy bývalé Státní komise důchodového zabezpečení o důchodovém připojištění č. 114/1953 Úředního listu.

Skutečnost, že u navrhovatele šlo původně o nárok z penzijního nadlepení, potvrzuje citovaně výměr bývalého Státního úřadu důchodového zabezpečení v Praze ze dne 8. 8. 1954. Protože navrhovatel neprokázal (a ani netvrdil), že po 1.4.1953, kdy nabyla účinnosti vyhláška č. 114/1953 Ú. l., uzavřel podle této vyhlášky individuální připojištění a v něm pokračoval, nelze považovat jeho nárok z penzijního nadlepení za připojištění ve smyslu shora citované vyhlášky, ale jde o penzijní nadlepení podle vládního nařízení č. 18/1954, které bylo ustanovením § 173 bod 8 zákona č. 121/1975 Sb. ke dni 31.12.1975 zrušeno. protože navrhovateli nevznikl nárok na důchod z individuálního důchodového připojištění, nevztahuje se na něho ustanovení § 33 odst. 4 zákona č. 87/1991, o mimosoudních rehabilitacích, a ustanovení prováděcí vyhlášky č. 222/1991 Sb.

Věcně správné usnesení prvního stupně bylo proto odvolacím soudem podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrzeno.